

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78 180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za tujnost Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5 telefon
3122, 3123, 3124 3125 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Moralni temelji narodne obrambe

Sleheri med nami je tako zaposlen z vsakdanjimi dnevnimi opravki in skrbmi, da si jutraj, ko na hitro pregleda svoj dnevnik, ne vzame trenutka časa za premišljevanje o tragiki, ki leži v kratkih brzogovnih poročilih s španskih in kitajskih bojišč. Čitamo brzojavke o krvavih bojih in bitkah okoli teruelskih klancev in planin, na bregovih Guadarama in kitajskih veletokev. Pri tem skoraj nihče ne pomisli, koliko tragike, bolečin, trpljenja, ran, umiranja in strahot leži v sleherni vrsti teh kratkih brzogovnih poročil, ki beležijo samo kvadratne kilometre osvojenega ali izgubljenega ozemlja in tisoče za nje padlih žrtev. In vendar je še večina onih, ki čitamo danes naše dnevnike, sama prebila strahote svetovne vojne, ki je orala s svojim krvavim plugom tako globoko tudi po naši ožji slovenski domovini, da o naši širši onstran Drine in Dunava niti ne govorimo.

Potrebnost in koristnost pa je, da se v teh časih, ko krvave okoli nas zopet cele generacije ljudi s prav takimi čustvi, hrepenenjem, ljubeznijo, upom in sovraštvom, kakor mi, čim večkrat zamislimo nazaj v vse ono, kar je bilo pred 20 leti in da skušamo oceniti dogodke okoli nas v njihovi resnični luči, po njihovem pravem pomenu. V povdvojeni meri se nam nalaga ta dolžnost letos, ko smo v dvajsetem letu narodne svobode, ki je vstala iz krvi najboljših med nami, prelite zato, da bi bilo nam in našim potomcem duhovno in telesno boljše in lepše.

Ob prvih tednih 20. leta naše svobode in neodvisnosti posvetimo vsaj nekaj trenutkov njim, ki so izkpravili v strelskih jarkih zaklonih, kavarnah in granatnih lijakih in ki počivajo danes v naglo izkopanih, plitkih grobovih. Spominimo se milijona naših mrtvih, vseh teh brezimenih bataljonov in polkov, ki so umirali prežeti vere v bodočnost in poslanstvo naše nacije. Poklonimo se njihovi žrtvi, ki je bila največja, kar jih more človek doprinesiti. Padli so, da bi s svojo krvjo odkupili za nas in naše potomce svobodo, neodvisnost in mir ter nas za dolgo, dolgo očuvali pred najhujšo šibo božjo, vojno. Zato in samo zato je umiral cvet našega rodu na vseh frontah, kjer se je bila bitka med napredkom in reakcijo.

Umirali so za lepšo bodočnost svoje zemlje in naroda brez računov in spekulacij. In ker so tako umirali, imajo tudi svoje pravice do nas in vseh onih, ki pridejo še za nami. Pravico, terjati od slehernega, ki se ni zagrizel z njimi vred v črno zemljo, da brani, čuva in krepí svobodo in neodvisnost države, ki so ji oni udarili temelje s svojo srčno krvjo in svojimi belimi kostmi. Države se ne ustvarjajo sleherne kvatre, niti vsako generacijo ne, temveč v stoletju morda samo enkrat. Pač pa lahko razpadejo in izginejo vsak trenutek, če ne stoji za njimi strnjena vojska na vse pripravljene državljanov.

Ko se je končala svetovna vojna, ta najgroznejša preizkušnja človeštva v dosedanjih svetovnih zgodovini, so bili mnogi, ki so upali in verovali, da je bila zadnja. Na žalost se ta lepa pričakovanja niso obistnila. Toliko vojnih spopadov se je še razvnelo v teh kratkih dvajsetih letih kakor morda še nikdar poprej v enakem razdobju Res so bile in so te vojne pretežno lokalnega značaja, a za prizadele niso nič manj težke in tragične, kakor je bila za večino civiliziranih narodov svetovna vojna. Zato že one desavirajo optimiste, ki so sanjali o večnem miru. A to še ni vse. Vedno na novo se zbirajo na mednarodnem obzorju oblaki, se pojavljajo znaki, ki prete za novim svetovnim požarom. Res si jugoslovanski narod ne želi ničesar bolj ko trajnega miru. Res si naša država uspešno prizadeva, da bi z vsemi drugimi živela v prijatelstvu in sporazumu. Pa vendar, kdo bi mogel za trdno prerokovati, da vojna vihra, ako se razborsni, ne bo potegnila v svoj vrtnec tudi nje. Ne previdno in nespretno bi bilo, če ne bi računili s to temno možnostjo, kakor si vsi želimo in kakor smo pripravljene vse storiti, da ne pride nad nas.

Splošna sodba je, da bi bila nova svetovna vojna, če bi res zgrabila človeštvo, še hujša in še bolj uničujoča, kakor je bila ona pred dvajsetimi in več leti. Borci bi ne bili v njej samo vojniki na frontah, temveč tudi vsa zaledia, vse prebivalstvo daleč v notranosti držav. Na srečo se v lokalnih vojnah zadnjih dveh desetletij niso na veliko uporabljali in se ne uporabljajo strupeni plini, a kljub temu vidimo, koliko groze in trpljenja povzročajo in koliko žrtev zahtevajo letalske bombe že sedaj med vsemi slabi prebivalstva tudi med otroki in ženami, med starčki in onemoglimi.

Nova svetovna vojna bi bila na žalost totalitarna vojna. V njej bi v vsej

MED LONDONOM IN RIMOM Pomen Chamberlainovih razgovorov z italijanskim veleposlanikom Grandijem v Londonu

London, 19. februarja. b. O večeršnjem razgovoru italijanskega poslanika Grandija s premierom Chamberlainom se iz poučenega vira doznavajo naslednje podrobnosti:

Razgovor je bil v glavnem posvečen italijanskemu stališču v avstrijskem vprašanju ter razčiščenju italijanskega razpoloženja glede ureditve odnošajev z Anglijo. Grandi je angleškega premiera obvestil, da smatra Italija avstrijsko vprašanje za rešeno. Glede strelške izjave o neodvisnosti Avstrije lahko Anglija podvzame kako iniciativo v Rimu, vendar bi to ne imelo nikakega praktičnega rezultata, ker je italijansko zadržanje glede posledic berchtesgadenskih razgovorov v skladu z nemškimi stališči in je kancelar dr. Schuschnigg postopal po Mussolinijevih navodilih.

Glede ureditve italijansko-angleških odnošajev stoji Italija slej ko prej na stališču, da je pričakovati praktičnih rezultatov v tem pogledu le v primeru angleškega priznanja abesinske aneksije.

Zunanji minister Eden je podal večeraj v spodnji zbornici še eno izjavo o Avstriji. Povedal pa ni v bistvu nič novega. Znova je poudaril, da Anglijo ureditev avstrijskega vprašanja zelo zanima, da bo pa v ponedeljek podal nekaj konkretnih izjav. Na vprašanje nekega socialističnega poslanca ali bo stopil v stike z državami Male antante, ki so svojočasno obljubile svojo podporo pri posvetovanjih, predvidenih

v strelški izjavi, je Eden odgovoril, da angleška vlada računa tudi s to možnostjo.

V političnih krogih mnogo razpravljajo o Grandijevem obisku pri Chamberlainu. Vedno bolj prevladuje mnenje, da ni v zunanje-političnih vprašanjih nobenega bistvenega nasprotja med Chamberlainom in Edenom, temveč da gre v vseh takih primerih, ko smatra premijer za potrebno, da sam intervenira, za nekakšno razdelitev vlog, ki se zdi od časa do časa nujna. V kolikor je v tem pogledu mogoče govoriti o razlikah, se v glavnem nanašajo samo na metode dela, ne pa na cilj.

Tako Eden kakor Chamberlain sta dejansko zagovornika zblizanja z diktaturami (Eden je to pred kratkim sam poudaril v svojem govoru v Birminghamu). Oba hočeta doseči sodelovanje z Nemčijo in Italijo, razlika je samo v tem, da je Eden mnogo bolj skeptičen od Chamberlaina, ki bi rad z enim samim zamahom odstranil vse nevarnosti iz neposredne angleške bližine Chamberlain je do neke mere pripravljen na kolonialne koncesije napram Nemčiji, Italiji pa bi za primer sporazuma obljubil gospodarsko in finančno pomoč. Eden je nekoliko bolj hladan in rezerviran v tem pogledu, ker je mnenja, da bi morali tudi Italija in Nemčija nekaj nuditi za primer da bi imela Anglija na roko, kajti sicer bi bila angleška dobra volja za sporazum kvečemu le izraz angleške slabosti. Razvoj dogodkov po Chamberlainu

novi pobudi lansko poletje je dal prav Edenu. V poučenih krogih pravijo, da se Chamberlain spušta v pogajanja s prevelikim zaupanjem. Eden pa ostaja nezaupljiv tudi, kadar se pogaja.

Navzlic vsemu sodijo na poučenih mestih, da je sedanji trenutek zelo ugoden za nov angleški poskus zblizanja z Italijo, kajti odgovorni angleški državnik so še vedno mnenja, da Mussolini v avstrijskem vprašanju še ni povedal svoje zadnje besede. Zato pričakujejo tu, da bo premier Chamberlain nadaljeval svoje napore za zblizanje z Italijo in da je v prihodnjih dneh pričakovati v tem pogledu nekaj njegovih novih pobud, v katerih bi bila prikrita angleška diplomatska reakcija na poslednje dogodke po berchtesgadenskem sestanku avstrijskega in nemškega kancelarja. To je morda glavni razlog, zakaj nočejo sedaj v Londonu s prehudim pesimizmom še bolj poslabšati mednarodnega položaja, ki je nastal po tem sestanku.

Važna seja angleške vlade

London, 19. febr. o. Veliko pozornost je v vsej politični javnosti in v diplomatskih krogih izzvalo nenadno sklicanje današnje izredne seje angleške vlade. Angleška vlada se sestaja v sobotah le v res izrednih razmerah. Zadnja sobotna seja je bila meseca januarja 1. 1938, na večer pred odstopom kralja Edvarda VIII.

Današnja seja je trajala nad tri ure in

je bila posvečena v prvi vrsti vprašanju, ki se tičejo razvoja položaja v srednji Evropi, zlasti v zvezi z novim položajem Avstrije. Druga glavna točka so bila pogajanja, ki naj bi se pričela z Italijo.

Kar se tiče Avstrije, je angleška vlada sklenila prepustiti pobudo Franciji, bo pa podpirala vsako akcijo, ki stremi za tem, da se zaima samostojnost in neodvisnost Avstrije.

Glede pogajanj z Italijo so se znova pojavila v vlad sami precejšnja nesoglasja. Min. predsednik Chamberlain je osebnostno prevzel pobudo za razgovore z italijanskim poslanikom Grandijem. Pripravljen je sprejeti vse glavne zahteve Italije ter izločiti z pogajanj vprašanja španije, italijanske propagande po radiu in italijanskih posadk v Libiji. Zatrjujejo, da bo ponovno stopil v stike tudi z Mussolinijem. Njegov cilj je namreč ponovno oživljenje strelške fronte, čeprav ne misli pri tem na sklenitev kakšnega novega pakta.

Odgovor, ki ga je sporočil angleški vladni italijanski poslanik Grandi na njeno vprašanje glede Avstrije, je angleške vladne kroge zadovoljil. Italija ne misli za sedaj zavzeti glede Avstrije n'kekega posebnega stališča ter je pripravljena pristati na splošna pogajanja na temelju sklepov strelške konference skupno z Anglijo in Francijo.

Tudi Delbos bo podal ekspozé

Pariz, 19. febr. b. Predsednik zunanje-političnega odbora parlamenta je obvestil članke tega odbora, da je zunanji minister sprejel povabilo odbora, naj bi čimprej podal ekspozé o sedanjem mednarodnem položaju. Delbos bo poročal odboru v četrtek. Verjetno je, da bo Delbos v dni prva vse francoske poslanike v tujini na skupno posvetovanje.

Danes Hitler!

Nemški državni zbor se bo sestel ob 13. ter bo po Hitlerjevem govoru zasedanje zopet zaključeno

Berlin, 19. febr. br. Po vsej Nemčiji so izvršili danes zadnje priprave za jutrišnji govor kancelarja Hitlerja pred državnim zborom, ki ga pričakuje z veliko napetostjo vsa mednarodna javnost. Vse narodno-socialistične organizacije so sklicale posebna zborovanja, na katerih bodo skupno po radu sledili Hitlerjevemu izjavljanju. Po govoru pa priredili posebne manifestacije Hitlerju in avstrijskim narodnim socialistom. Po odredbi oblasti morajo jutri dati na razpolago vse svoje prostore vse restavracije gostilne, kavarne, kinematografi, gledališča in sploh povsod, kjer je kakšna večja dvorana, da bodo lahko sledili Hitlerjevemu govoru tudi oni, ki sami nimajo sprejemnikov.

Krolovno opero, kjer bo zasedal državni

zbor, kakor tudi vsa bližnja okolica, so danes pregledali in zastražili posebni oddelki Hitlerjevih zaščitnih formacij.

Zasedanje državnega zbora se bo pričelo točno ob 13. Po kratkem otvoritvenem govoru maršala Göringa bo takoj povzel besedo kancelar Hitler, po njegovem govoru pa bo zasedanje zaključeno.

Razen vseh nemških radijskih postaj bodo prenašale Hitlerjev govor tudi vse avstrijske, madžarske, italijanske in švicarske radijske postaje, ter praška radijska postaja II. O polnoči bodo prenašali Hitlerjev govor posnet na gramofonskih ploščah, za prekomorske kraje in bodo prenos prevzele vse postaje v Kolumbiji, Čilu, Urugvaju in Montevideu.

Teruel drugič padel

Po celodnevem hudem bombardiranju so republikanci izpraznili mesto in se umaknili na okoliške hribe

Sait Jean de Luz 1. feb. AA. Dopisnik Favaša poroča, da so Francove čete po celodnevem strahovitem to ni kem obstreljevanju izvzevale na teruelski fronti pomembno zmago. Republikanci so zapustili mesto in se umaknili na gorske položaje na okoliških arivih.

Barcelona, 19. febr. AA. Nacionalistični oddelki so izvedli večeraj hud napad v odseku Siera Corde, nekaj kilometrov vzhodno od Teruela. Vlade čete so se morale umakniti. S pomočjo letalstva se je nacionalistom posrečilo omajati fronto vladnih čet. Boji še trajajo. Republikanski oddelki se

strahoti neomejeno zavlada nauk, da namen posvečuje sredstva za ta namen. Zato že one desavirajo optimiste, ki so sanjali o večnem miru. A to še ni vse. Vedno na novo se zbirajo na mednarodnem obzorju oblaki, se pojavljajo znaki, ki prete za novim svetovnim požarom. Res si jugoslovanski narod ne želi ničesar bolj ko trajnega miru. Res si naša država uspešno prizadeva, da bi z vsemi drugimi živela v prijatelstvu in sporazumu. Pa vendar, kdo bi mogel za trdno prerokovati, da vojna vihra, ako se razborsni, ne bo potegnila v svoj vrtnec tudi nje. Ne previdno in nespretno bi bilo, če ne bi računili s to temno možnostjo, kakor si vsi želimo in kakor smo pripravljene vse storiti, da ne pride nad nas.

Tudi mi v Jugoslaviji moramo imeti tako stanje stvari vedno pred očmi. Posebno velja to tudi za nas Slovence. Dovolj je bilo, da smo po ogromni večini šli v svetovno vojno brez zavesti, čemu naj se bismo in žrtvuemo tako, da je lahko Cankar opisal misel našega človeka o vojni z besedami: »Vojska je pač taka, da se ljudje koljejo z noži, seka jo s sabljami in strelja jo s puškami. Kolikor več jih pokolje in postreliš, toliko boljše je. Noben ti nič ne reče. To je vojska!« Narod, ki bi ga v taki miselnosti zajela nova svetovna katastrofa, v preizkušnji ne bi obstal.

energično upirajo na Sv. Barbari. Da prepreči obkoljevalni manever pri tej točki, ki obvladuje mesto.

Salamanca, 19. febr. AA. O večeršnjem zmagi nacionalistov pri Teruelu poročajo, da so sedaj vse nacionalistične čete zbrane na vzhodnem obrežju reke Alfambre. Topništvo in letala ščitijo prodiranje pehote. Sovražnik je na taktično važnih mestih postavil pravi žid 800 strojnega sovjetskega, francoskega, severnoameriškega in češkoslovaškega izdelka. Dasi je bila reča obramba zelo obsežna, so izgube nacionalistov razmeroma majhne. Nacionalistična phota je v kratkem času zasedla 20 utrjenih višin. Postojanke, ki so bile do večera zavzete, so 5 do 8 km vzhodno od reke Alfambre. Nacionalistične čete so sedaj 2 km pred Corbelanom, ki je približno 10 km severovzhodno od Teruela. Zavzele so tudi postanke južno od Corde.

Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Večraj so naše čete nadaljevale prodiranje ob reki Alfambri. Zlomile so sovražni odpor in sijajno zmagale. Zavzele so Vertice de Camigilio in vrhova El Choio in Torano in tudi vrhove 1283, 1246, 1061, 1047 in 1015. Navdušenje čet je velikansko. Sovražne izgube so težke. Samo v enem odseku je padlo nad 1000 milnikov. Ušli smo 875 milnikov in zaplenili ogromno vojnega materiala. Posebno delavno je bilo letalstvo.

Na stremadurski fronti je sovražnik trikrat napadel v odseku Arguijen in Jelamez, bil pa je odbit. V petek smo zavzeli važno sovražno postojanko Cortijo Jela Oza.

Papanin rešen

Moskva, 19. febr. br. Z ledolomilca »Tajmir« poročajo brezlično, da so danes končno rešili Papanina in tovariše. Ledolomilca »Tajmir« in »Murmansk« sta po težavni poti prodrla tik do ledena plošče, na kateri je bilo Papaninovo taborišče ter sta vzela na krov vse člane ekspedicije, vse instrumente ter vso važnejšo opremo taborišča. Oba ledolomilca sta takoj nato krenila nazaj proti jugu.

De Valera zopet odpotoval v London

Dublin, 19. febr. AA. De Valera je dopoldne odpotoval v družbi več ministrov v London, kjer se bodo v ponedeljek nadaljevali britansko-irski razgovori.

Borba za Avstrijo

Avstrijski uradni list naglašja, da v zvezi z berchtesgadenskim dogovorom ni pričakovati več v Avstriji nobenih novih ukrepov

Dunaj, 19. febr. br. Današnji dunajski listi objavljajo oficijozna poročila, ki posebno poudarjajo, da so reforme, ki so postale potrebne v zvezi z berchtesgadenskim sestankom in dogovorom, končane. Vse, kar je bilo potrebno za boljše razmerje z Nemčijo, je sedaj izvršeno in so netočne vse napovedi, ki govorje še o nadaljnjih dalekosežnih reformah. Uradna »Wiener Zeitung« poudarja, da spadajo med reforme, ki so bile potrebne: 1. Preosnova vlade, ki jo posebej obeležuje prevzem notranjega in varnostnega ministrstva po narodnem socialistu Seyss-Inquartu. 2. Splošna amnestija, ki je že do kraja izvedena. 3. Sprejem narodnih socialistov v domovinsko fronto. S temi ukrepi je storjeno vse, kar je bilo za sedaj potrebno. V tem okviru se bo sedaj razvijal notranje-politični položaj Avstrije in ne bo nobenih novih ukrepov več.

Avstrijskim narodnim socialistom je dana sedaj možnost zakonitega dela, toda le v okviru patriotske fronte in drugih avstrijskih ustanov, kakor objavljajo oficijelno. To delo se bo moglo razvijati le na podlagi avstrijske ustave, ki izključuje vso ustanavljanje političnih strank. V zvezi s temi prepovedmi bo nemška država izdala ukrepe, ki naj preprečijo, da bi se nemško narodno socialistična stranka vmešavala v avstrijske notranje zadeve. Sedanja način gospodarske izmenjave z Nemčijo bo ostal neizpremenjen in tudi v denarni politiki se ne bo nič spremenilo. Da bi se zboljšali gospodarski odnošaji med Avstrijo in Nemčijo, pa bodo v trgovinskem ministrstvu ustanovili odsek za trgovinsko sodelovanje med obema državama, ki mu bo načeloval dr. Fischböck, ravnatelj avstrijske zavarovalnice.

Vodstvo domovinske fronte je sklenilo, da morajo vsi narodni socialisti, ki vstopijo v domovinsko fronto, prisesti, da bodo branili avstrijsko neodvisnost. Nadalje pravi uradno poročilo predsedstva domovinske fronte, da se domovinska fronta ne more deliti ali pa cepiti vendar na bo dopustila, da se njeni člani lahko bolj zani-

majo za nemško idejo ali pa za socialna vprašanja. Najvažnejši je sklep, da bodo izključeni vsi Avstrijci, ki bi s svojim delom sabotalno delo za pomirjenje med Avstrijo in Nemčijo.

Hitlerjevske manifestacije v Gradcu

Gradec, 19. febr. w. V zvezi z amnestijo političnih jetnikov se je danes vršila v Gradcu velika nacionalna manifestacija. Nad 20.000 oseb je z baklami, zastavami s kljukastimi križi ter med vzklikanjem »Zivel Hitler!« korakalo skozi notranje mesto. Na Franzovem trgu se je nato vršilo zborovanje, na katerem so govorniki poudarjali veliko važnost berchtesgadenskega dogovora. Do 9. zvečer pri manifestacijah ni prišlo do nobenih izredov. Policijske straže so se zadržale popolnoma pasivno ter so pustile mirno pasirati množice.

Nove Hitlerjeve zahteve

Basel, 19. febr. o. »National-Zeitung« poroča z Dunaja, da je notranji minister Seyss-Inquart, ki se je davi vrnil iz Berlina, prinesel avstrijski vladi nove zahteve kancelarja Hitlerja, po katerih naj bi se narodnim socialistom dovolilo svobodno nošenje hitlerjevskih znakov in izobešanje hitlerjevskih zastav. Prav tako naj avstrijska vlada zaimati narodnim socialistom popolno svobodo organiziranja in zborovanja. Končno zahteva Hitler, naj se amnestija razširi tudi na člane takozvane avstrijske ležije, ki so zaradi svojega političnega udejstvovanja pobegnili iz Avstrije v Nemčijo, kjer so osnovali pod imenom avstrijske ležije svojo posebno organizacijo. Po informacijski lista so v dunajskih klerikalnih krogih zelo ogorčeni nad temi zahtevami ter naplašajo, da bi izpolnitve zahtev pomenila dejansko vstopomerje Avstrije. Zato je verjetno, da bo avstrijska vlada te zahteve odklonila, zlasti še, ker bi to pomenilo tudi razpad patriotske fronte.

Kaj hoče Nemčija od ČSR

Zanimiv članek v ugledni angleški reviji o položaju Češkoslovaške »med svobodo in nevarnostjo«

London, 19. febr. b. V »Contemporary Review«, ugledni angleški reviji za zunanje-politična vprašanja, je izšel članek »Nemčija in Češkoslovaška«, ki podrobno analizira zlasti zahteve tretjega rajha glede sudetskikh Nemcev. Članek navaja dva glavna pogoja ki jih današnja Nemčija postavlja Češkoslovaški za ureditev medsebojnih odnošajev: odpuščanje vseh zavezniških pogodb, s katerimi se je Češkoslovaška zavarovala, ter priznanje takšnih prava Henleinovih stranki da bi imela v bodoče vpliv tudi na češkoslovaško zunanjo politiko. Po izpolnitvi teh dveh pogojev bi nato Nemčija v kompenzaciji priznala neodakljalnost češkoslovaških mej in bi se navidezno tudi za usodo sudetskikh Nemcev ne interesirala, ve ker se zaveda, da bi z nemškimi Sudeti pridobila izrazito pasivne kraje, ki bi nieno gospodarstvo samo obremenile. Izguba samostojne češkoslovaške kompenziranja z nezadržljivo nemškega pritiska na češkoslovaške meje, vlasti pa z nemško enostiljivo iredentističnih teženj gled. Sudetov.

Čehoslovaki teh pogojev ne morejo sprejeti, ker bi to pomenilo njih popolno predajo volji Berlina. Iz nedkanjega avstrijskega vazalstva bi prešli v nemško vazalstvo. Zato je razumljivo, njih stališče, da raje izkpravje do zadnjega moža kakor da bi dopustili samo možnost take kupčije v svojo škodo. Pri vsem tem še vedno lahko upajo, da bodo s svojimi zunanje-političnimi zvezami preprečili usodno vojno v srednji Evropi in s tem ohranili svojo samostojnost. V praških uradnih krogih so dijo namreč, da tudi današnja Nemčija ne bi vzdržala vojne na dve strani in da je zato navzlic vsem nasprotnim pojavom le malo verjetno, da bi Nemci zgrabili za orožje z devizo o razbitju češkoslovaške.

Članek zaključuje vprašanje: Kaj sledi iz tega za Anglijo? Anglija naj, kolikor le more, podpre napore za sporazum med Čehoslovaki in Nemci, obenem pa naj stori vse, kar je v njeni moči da prepreči nastanek takega položaja v srednji Evropi in v Evropi sploh, da bi Nemci smatrali svojo morebitno vojno že v naprej za dobljeno.

Seja narodne skupščine

Včera je bila seja samo dopoldne, v ponedeljek pa bo samo popoldne — Govorniki JRJ za unitarizem

Beograd, 19. febr. p. Današnja seja narodne skupščine se je pričela ob 9. dopoldne. Po odobritvi zapisnika je bilo objavljeno, da je finančni minister predložil naknadni predlog o izpremembi in izpopolnitvi računskih dela predloženega državnega proračuna brez finančnega efekta, namreč brez povečanja ali zmanjšanja. Ta predlog je bil izročen v razpravo finančnemu odboru.

Nadalje je verifikacijski odbor predložil poročilo, ki predlaga naj se verifikira mandat odvetnika dr. Rudolfa Doboviške iz Celja, ki je bil izvoljen za poslanca na listi dr. Mačka v srezi Šmarje. Ker proti njegovi izvolitvi ni bilo nobene pritožbe in je bilo poročilo verifikacijskega odbora sklenjeno soglasno, je dr. Doboviška tudi skupščina priznala mandat narodnega poslanca brez debate.

Zatem je bilo objavljeno sporočilo notranjega ministra dr. Korošca, da bo odgovoril na nekatere interpellacije, ko bo zbral potrebne podatke. Med drugimi je navedena tudi interpellacija poslanca dr. Fuxa zaradi razpusta akademskega društva Jadran v Ljubljani.

Pred prehodom na dnevni red je predsednik Stevan Čirić odgovoril na kratki vprašanji poslancev Jeremije Protića in Voje Lazića.

Jeremija Protić (JNS) trdi v svojem vprašanju, da se vladna večina abstiniira od seje narodne skupščine ter prepustja opoziciji vse obravnavanje državnega proračuna. Ker je predsednik skupščine Stevan Čirić ob priliki polemike s poslancem Mirkom Došenom izjavil, da je opozicija dolžna sodelovati pri proračunski razpravi in da mora čuvati dostojanstvo parlamentarnosti, vprašuje predsednika Stevana Čirića, ali je voljan opustiti se pri opoziciji zaradi očitka, da nič ne dela. Predsednik Čirić je odgovoril, da je opozicija napočeno razumela njegove besede, ker je hotel samo reči, da narodni poslanci po poslovniški svojih govorov ne smejo čitati in da ne smejo prekoračiti odmerjenega jim časa.

Posl. Voja Lazić je vprašal predsednika skupščine, zakaj ministri ne prisostvujejo skupščinski seji. Predsednik Čirić je odgovoril, da je o tem že večkrat razpravljali s člani vlade, da pa ministri niso vedno svobodni, da bi mogli prisostvovati seji skupščine. Ko pa se bo pričela podrobna razprava bodo ministri posameznih resorov prisostvovali seji in poslušali kritiko narodnih poslancev.

V proračunski razpravi je prvi dobil besedo posl. Zarija Joksimović (JRJ), ki je zagovarjal politiko vlade. Poveljeval je jugoslovensko idejo in načelo unitarizma ter ostro obsodil vse one, ki se vedno napadajo jugoslovensko načelo in širijo teorijo v treh narodih. Obsirno je govoril o zgodovinskem razvoju Jugoslavije in ostro napadal separatiste. Glasoval bo za proračun, ker je prepričan, da bo vlada dosledno izvajala jugoslovensko politiko.

Posl. Milan Petković (Neodvisni klub) je nad dve uri razpravljal o politiki vlade, zlasti pa o povišanju proračuna za nad eno milijardo. Glasoval bo proti proračunu.

Posl. Djura Mikašinović (JRJ) je najprej obsirno razpravljal o narodnem in državnem edinstvu, nato pa je govoril o prilikah v savski banovini. Med njegovim govorom je prišlo čisto do hudega pretekanja med vladno večino in opozicijo.

Posl. Rista Grdjić (JNS) je obsirno razpravljala o prilikah v državi in o položaju tiska. Omenjal je pri tem tudi prepoved znanosti revije »Javnost«. Razpravljala je o ozadju in posledicah konkordatske borbe. Obsirno se je bavila s politiko JRJ, zlasti z razmerami v Sloveniji in v Bosni. Govoril je tudi o prilikah v zadružništvu in gasilstvu ter končal svoj govor z izjavo, da bo glasoval proti proračunu.

Zadnji govornik na današnji seji je bil zastopnik madžarske narodne manjšine Gavro Szanto (JRJ), ki je zagovarjal lojalnost Madžarov do Jugoslavije. Ob 14. je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo v ponedeljek popoldne ob 16.

Beleške

Razpis občinskih volitev za 48 občin

»Službeni list« banke uprave objavlja razpis banke uprave, s katerim se določa za nedeljo, 27. marca, občinske volitve za 48 občin. Volitve bodo občin:

v srezi Brežice: Brežice; v srezi Celje: Kalobje, Slivnica, Sv. Jurij pri Celju in Zalec; v srezi Črnomelj: Dragatuš; v srezi Dravograd: Črna, Kapla, Mežica in Remšnik; v srezi Gornji grad: Gornji grad in Nova Stifka; v srezi Laško: Laško; v srezi Lendava: Genterovci; v srezi Ljubljana: Smartno pri Litiji; v srezi Ljubljana: Zelimlje; v srezi Ljutomer: Razkrižje, Strigova in Veržej; v srezi Logatec: Stari trg; v srezi Maribor desni breg: Črešnjavec, Laporje, Poljčane, Slov. Bistrica in Spodnja Poljskava; v srezi Maribor levi breg: Korena, Sv. Lenart v Slov. gor., Sv. Rupert v Slov. gor. in Sv. Trojica v Slov. gor.; v srezi Murska Sobota: Bodonci, Cankova, Gornji Petrovec, Grad, Kupčinci, Martjanci, Pečarovi, Pertotič, Puconci, Selo v Prekmurju in Salovci; v srezi Ptuj: Kog. Ormož, Središče in Svetinje; v srezi Slovenjgradec: Slovenjgradec, Smartno v Slovenjgradu Šostanj in St. Ilj pri Velenju.

V prekmurskih Genterovcih so razpisane volitve zato, ker je lanske volitve upravno sodišče v Celju razveljavilo. V ostalih občinah pa so razpisane nove volitve na osnovi prekomasacijskega ukaza iz jesi preteklega leta.

Odgovor posl. Pleskoviča

Včerajšnji »Slovenec« je seveda tudi o govoru nar. posl. Rudolfa Pleskoviča v skupščinski proračunski razpravi poročal na svoj znani način. Posl. Pleskovič nas naproša, naj objavimo naslednji njegov odgovor:

»V svojem govoru sem izrekel tudi besede: »...ali nikjer ne najdete toliko nesreč, klevet in sofizma, kakor v (slovenskem) kirikalnem časopisu«. Poročilo »Slovenca« o seji narodne skupščine in mojem govoru samo potrjuje, kako resnične so bile moje besede. V svojem poročilu naj bi prinesel »Slovenec« še to, da vsi slovenski poslanci JRJ odlično obvladajo srbohrvatski jezik in da govore svoje govore na pamet. Ako bi bil dostavil še to, bi s tem svoje resnično poročilo še izpopolnil. — Rudolf Pleskovič, narodni poslanec.

V Zagrebu zopet poskušajo z novo stranko

Beograjsko »Vreme« poroča iz Zagreba, da se je zbrala skupina hrvatskih meščanskih politikov, ki pripravljajo ustanovitev »Hrvatske avtonomistične stranke«. Priprave za ustanovitev stranke so baje že skoro dozorele. Izdelana so že pravila in bo stranka v kratkem prijavljena ministrstvu notranjih del. V zvezi s tem snujejo nekateri hrvatski politiki v Zagrebu tudi »Hrvatski avtonomistični klub«. Nova stranka bo naslednika bivših frankovcev ter bo imela skrajno hrvatsko nacionalistični program. Glavno svojbo boro bo vodila proti dr. Mačku, ker so frankovci menili, da je s svojimi prijatelji preveč popustljiv in da bi zlasti moral že davno prekiniti vse odnose z bivšimi samostojnimi demokrati ter likvidirati Kmetstvo demokratsko koalicio.

Približno enake informacije imajo tudi zagrebški »Novosti«. Ker pa so se slične vesti že ponovno pojavljale, a se je vsak tak poskus kaj kmalu izgubil v pesku, bo treba tudi sedaj še počakati, ali bo imela najnovejša akcija kaj več uspeha.

Preiskava o šibeniških dogodkih

Splitska »Nova Doba« javlja iz Šibenika, da je uvedena obsirna preiskava o sobotnih tragičnih dogodkih ob priliki predavanja voditelja Dimitrija Ljotiča. Do sedaj je bilo aretiranih 24 demonstrantov. Vsi so bili zadržani na policiji ter pozneje prepeljani v sodne zapore.

V zvezi s šibeniškimi dogodki je objavil v hrvatskih listih posl. Dane Skarica daljšo izjavo, v kateri zavrača trditve, da so pri demonstracijah sodelovali tudi komunisti. Po njegovih informacijah so bili demonstranti »samo zavezni hrvatski omladinci, ki so videli v Ljotičevem prihodu drzno izzivanje.«

Novo banovinsko posestvo v Haložah

»Slovenski gospodar« mariborsko podeželsko glasilo JRJ, poroča: »Banovina se pogaja za posestvo v Haložah in je upanje, da pride do pogodbe prej, kakor bo objavljene te vrstice. Poslanec Miha Brečić prodaja svoje posestvo v Pristavi banovini. Cena trenutno še ni znana.«

Pikre besede krščansko socialnega glasila

»Delavska pravica«, glasilo krščanskih socialistov, razmišlja o gospodarskem centralizmu in prihaja do zaključka, da bo Slovenija tako dolgo zapostavljena, dokler bomo samo z besedami čarili po centralizmu, samo zabavljali čez čaršijo in Beograd, sami pri sebi kleli nad vsem, dejansko pa podpirali vse, kar brusi nož, ki reže meso z našega narodnega telesa. Tudi tisti bi se morali vendar enkrat napraviti praktičen zaključek, ki so že spoznali vso kvartnost sedanega sistema, a so še vedno tam, kjer se dela prav nasprotno, kakor so njihovi nazori. Spoznamo, da nič več ne pomaga samo zabavljati, čež pol ure pa že ploskati in glasovati za tistega, ki vse to pomaga vzdrževati.

Glasilo ministra Djordjevića o španski vojni

V Beogradu izdaja Glavna zveza srbskih zemljoradniških združenj, ki jo vodi minister brez portfelja Voja Djordjević, tednik »Zemljoradnička zadruga«. Lastnik lista je minister Djordjević. Zadnja številka objavlja informativne članke o zadružništvu v Španiji. Med drugim stoji v tem članku: »Španski kmet je postal dve sto let po odkritju Amerike največji strokarn. Njegov položaj je bil več kakor obupen. Razpet je bil med veleposelstnike plemiče in veleposelstnike. Slovitva verskega preganjanja, inkvizicija, so razpejale španski narod v preteklosti. Neurejeni, naravnost obupni gospodarski odno-

Rusija ima 160 podmornic

Praga, 19. febr. d. Po informacijah »Češkega Slova« iz Moskve ima Rusija sedaj 160 podmornic z 200 do 600 tonami, izmed katerih jih je v baltskih vodah in na Belom morju 72, na Črnem morju 30 in na Daljnem vzhodu 58. 40 podmornic se grade in bodo v kratkem izgotovljene. Vse obalne baterije na Daljnem vzhodu, kakor tudi ob Baltiskem in Črnem morju, so motorizirane.

General Epp pojde v Tripolis

Monakovo, 18. febr. A. A. Vodja oddelka za kolonije, general Epp bo odpotoval na povabilo libijskega guvernerja maršala Balba in predsednika italijanskega senata Federzonija v Tripolis, kjer bo proučil italijansko kolonialno upravo.

Banski svet je končal svoje letošnje zasedanje

Ljubljana, 19. februarja. Banski svet je danes zaključil svojo proračunsko zasedanje. Obravnaval je proračun dohodkov, o katerem je načelnik finančnega oddelka dr. Orel podal kratko poročilo, in pa proračun Bednostnega sklada. Obenem je bil prečitan pravilnik o proračunu in bednostnem skladu, nakar se je vršila zaključna debata, h kateri se je prijavilo 13 govornikov. Popoldne se je zasedanje zaključilo.

Načelnik dr. Orel je poročal o proračunu dohodkov. Poviški dohodkov se pričakuje na osnovi stvarnega zvišanja solske doliade od 26 na 35%, uvedbe nove trošarine na jedilno olje po 1 ltr na 1 kg, nove banovinske takse na prevoz blaga z motornimi vozili v višini državne pavšalne prevozne takse in predvidenega zvišanja banovinske doliade od skupnega davka na poslovni promet (od 2.9 na 10 milijonov). V smislu ukrepov centralnih oblasti so se morale nekatere postavke tudi znižati, tako na osnovi uredb o mesečni benecini s špiritom od 100 na 35 din za 100 kg in doliade k dopolnilni prenosni taksi od 100 na 50%.

Banovinski svetnik Božić je zatem predčital podrobni proračun dohodkov, iz katerega izhajajo predvsem nove, odnosno povšane postavke 16.494.000 din od 35% solske doliade, 850.000 od trošarine na jedilno olje in 400.000 din od banovinske takse za prevoz blaga z motornimi vozili. Prečital je tudi proračun Bednostnega sklada, po katerem bo izdatih za javna dela 3.5 milijona, za zaposlitev višje kvalificiranih brezposelnih 0.65, za prehrano onemoglih, brezposelnih in revnih otrok 1.1 in za vzdrževanje javnih humanitarnih institucij 0.45 milijona din. Izredni proračun je uravnotežen na skupni postavki 6.58 milijona din.

Isti referent je nato prečital še pravilnik o rednem in izrednem proračunu. Pravilnik k rednemu proračunu banovine določa v prvem svojem členu višino obnih izdatkov na 129.793.902, izdatkov za banovinske zavode pa na 47.394.482, tako da bodo izdatki znašali skupno 160.976.932 din in prav toliko tudi dohodki. V 9. členu je naštetih vseh 25 banovinskih doliad, trošarin in taksv. V drugem poglavju podaja pravilnik posamezne banovinske trošarine in davčine ter določila o sankcijah. Novo banovinsko trošarino na jedilno olje bodo prodajalci plačevali na podlagi mesečnih obračunov najkasneje do 10. vsakega meseca, pristojnim organom pa bodo morali tedensko predlagati svoje dnevne izkaze o prodaji olja. Za olje, proizvedeno

Se učinkovitejši

In popolnejši je sedaj Trilysin, ker mu je dodana posebna substanca, ki varuje teme in lase pred drobnimi, glivicam sličnimi organizmi. Nova biološka izkustva potrjujejo, da povzročajo te klice srbež, prhljaj in izpadanje las. To dejstvo je našlo takoj praktičen primer pri Trilysinu, ker TRILYSIN VEDNO VZPOREJA SVOJ KORAK Z VEDO. Trilysin je biološko sredstvo, ki hrani, krepi ter ohranja Vaše lase zdrave, odpravlja prhljaj ter preprečuje izpadanje las.

Zakaj je dr. Dobovišek šel v skupščino „Hrvatski dnevnik“ objavlja njegovo pismo dr. Mačku

Zagreb, 19. febr. o. Nocojšnji »Hrvatski dnevnik« piše pod naslovom »Zakaj je Dobovišek šel v skupščino« med drugim: »Dr. Dobovišek, ki je bil pri zadnjih volitvah izvoljen v šmarjskem srezi v Sloveniji na listi dr. Mačka in ki je dne 1. oktobra v beograjsko Narodno skupščino je dal novinarjem daljšo izjavo o razlogih svojega koraka. V izjavi trdi, da so ga na ta korak prisilile politične razmere in zamerja dr. Mačku, 1. da ga ni nikoli pozival na sejo KDK, 2. da ni hotel od Slovenca, zlasti pa on, ni bil poklican, da podpisuje zapisnik o sporazumu združene opozicije z dne 8. oktobra 1937, 3. da so vodilni hrvatski politiki večkrat zahtevali Prekmurje in Belo Krajino za Hrvatsko. Končno naglašja, da so v njegovem volilnem srezi tako težke gospodarske razmere, da bo lahko več koristil svojem srezi in slovenskemu narodu, če zapusti politiko abstinenca in vstopi v narodno skupščino. Kot odgovor na vse to je po našem mnenju najboljša, če v celoti objavimo pismo, ki ga je dr. Dobovišek o priliki svojega odhoda v Narodno skupščino poslal dr. Mačku. To pismo se glasi:

Celje, 7. februarja 1938

Zelo spoštovani gospod predsednik! Kakor vas je najbrže že obvestil dr. Lončar, se je moje gospodarsko stanje tako poslabšalo, da stojim tik pred katastrofo. Davčna uprava v Celju, kateri dolgujem 25.000 din, je že vkinjila svojo terjatev na mojem posestvu, zaplenila razne nepremičnine in mojo pisarno ter je nameravala še uvesti dražbeni postopek, ki sem ga sedaj začasno z velikimi prošnjami ustavil. Baš letos je sto let, odkar je moj dedek kupil naš dom v St. Jurju. Ravno tako zahteva Mestna hranilnica v Celju, kateri dolgujem okrog 130.000 din, plačilo ter mi sicer grozi s tožbo in me bo izpostavila dražbi, oziroma celo konkurzu, s čimer bi bil popolnoma uničen. Stavljem mi je torej nož na vrat. Akcija pri Prvi hrvatski štetičnici, ki jo je za mene izvedel dr. Reberski, žal ni uspela, ker so bili pogoji praštedioneti taki, da jih ni bilo mogoče izpolniti. Zaradi tega je tudi ta pomoč padla v vodo. Gospodarska sloga v Zagrebu me je prav tako izročila zaradi posojila 10.000 din odvetniku dr. Franiču, ki mi grozi s tožbo, če ne plačam do 10. t. m.

Kaj mi je storiti? Ali naj uničim sebe in svojo rodbino? V skrajni sili, ko ni od nikoder pomoči zame, sem moral šel priiti do sklepa, da ni druge pomoči, kakor da grem v parlament in da verifikiram svoj mandat. To je grozen korak za mene, ki sem vendar bil vsa ta leta poztvovalen in neustrašen borec za naše ideje. A sedaj moram storiti ta usodni korak proti svojem prepričanju. To je nekaj groznega in tipično težke duševne borbe.

V nedeljo 6. februarja na seji delovnega odbora v Ljubljani sem dal izjavo ter tudi določil vse svoje funkcije v delovnem odboru in v konvenciji »Slovenske vasi«, da ne bi ta moj usodni korak, ki ga moram napraviti zaradi višje sile, da rešim sebe in svojo rodbino škodoval slovenskemu kmetko-delavskemu pokretu. Izjavljam vam pa, zelo spoštovani gospod predsednik, da bom ostal zvest veliki ideji osvoboditve slovenskega in hrvatskega kmetkega naroda ter da se bom tudi nadalje boril z vsemi silami za doseg naše svobode.

Prosim vas, zelo spoštovani gospod predsednik, da vidite moj težki položaj in da ne obsojate preostro tega mojega koraka, ki ga moram napraviti v najhujši stiski. Izvolite preprečiti, da me v listih HSS (»Hrvatski dnevnik« in »Seljački dom«) ne bodo zaradi tega preostro napadli. Bodejte prepričani, da vam bom ostal vedno zvest in veran soborec ter da bom očeval do vas najgloblje spoštovanje in zaupanje.

Z odličnim spoštovanjem — Dr. Dobovišek L. r. c.

Hrvatski dnevnik pravi dalje: »Ko je dr. Maček sprejel to pismo, je smatral, da dr. Dobovišek sicer ni junak, da pa mu zato ne

Minister dr. Spaho v Milanu

Milan, 19. febr. A. A. Danes popoldne je prometni minister Spaho s svojim spremstvom odšel tovarno »Breda« in sicer oddelek za izdelavo novega električnega vlaka. Ogledal si je nove tipe motornih voz, nato pa odšel na veliko milansko postajo in prisostvoval manevriranju, ki so ga opravljali po radiu. Dalje so jugoslovensko prometnemu ministru razkazali delovne najnovejših avtomatskih zavor.

Seja Jugoslov. društva za ceste

Beograd, 19. febr. o. Jutri bo tukaj seja glavne uprave Jugoslovanskega društva za ceste. Udeležili se je bodo delegati vseh delov države. Društvo baci vodo zastopala predsednik društva dr. Vrhunc in načelnik tehničnega oddelka banke uprave inž. Skaberne. Na seji bo sklepali tudi o povabilu društva za ceste v Ljubljani, naj bi se v dnevi 4. in 5. junija t. l. priredil v Ljubljani prvi jugoslovanski kongres za ceste v zvezi s prvo cestno razstavo.

Nesreča v rudniku

Zaječar, 19. febr. p. Snoci se je v rudniku Srpski Balkan, ki je last bivšega ministra Gjorgja Genčica, pripetila huda nesreča. Ker so oporniki v rovu popustili, je velik plaz zemlje in premoga zasul tridelavce. Dva so izkopali, tretjega pa še niso našli. Izmed prvih dveh je eden v bolnišnici že umrl, drugi pa je tako hudo poškodovan, da bržkone ne bo ostal živ.

Iz državne skupbe

Beograd, 19. febr. p. V 6. skupno sta napredovala učitelj Josip Titan v Puconcih ter učitelj Josipina Vodišek v Šmarju v Ljubljani okolici.

Za vršilec dolžnosti žela šumske uprave v Gornji Lendavi je imenovan inž. Anton Četine, doslej uradniški pripravnik.

Požar na francoski križarki

Pariz, 19. febr. o. V pretekli noči je izbruhnil požar na križarki »Strasbourg«, ki je dogotavljajo v ladjedelnici Saint Nazare. »Strasbourg« je ena izmed najmodernjših francoskih križark, ima 27.500 ton ter je tik pred dovršitvijo. Požar je nastal v strojničari ter je zavzel tak obseg, da so ga le z največjim naporom pogasili šele po treh urah Vozro požara še n' znan Sumij, da gre za sabotažo Uve' ena je stroga preiskava.

Železniška nesreča pri Veroni

Milan, 19. febr. v Brzi vlak Milan—Benetke je danes pri San Martinu v bližini Verone zavozil v tovrni vlak Lokomotivna brzega vlaka je skočila s tira ter se z več vazoni prevrnila. Strojevodja in kurjač sta se ubila, nekaj potnikov pa je več ali manj ranjenih.

Dve oceni dogodkov v Avstriji

V oceni sprememb, ki so se izvršile v Avstriji smo mogli svoje misli le deloma izreči in smo morali našim čitateljem zlasti ostati dolžni odgovor na vprašanje, kakšne neposredne posledice nastajajo iz novega položaja za našo državo in še posebej za nas Slovence onkraj in tostran Karavank. V naslednjem objavljamo glavne misli iz obeh merodajnih organov JRJ, ljubljanskega »Slovenca« in beograjskega »Samouprave«.

»Slovenec« poudarja, da nam mora biti, čim bolj prebiramo poročila iz Avstrije, tem bolj tesno pri srcu. Na Dunaju se je zgodilo nekaj, kar bo imelo usodne posledice. Naša država je do sedaj v svoji zunanji politiki stala na nepremakljivi črti avstrijske državne samostojnosti. To je osnovna zahteva jugoslovanske zunanje politike, spriča narodno-socialistične dinamike pa postaja to načelo osnovna os zunanje-političnega življenja Jugoslavije zplah. »Slovenec« upa, da bo Jugoslavija znala pretehtati ta položaj, ko je po zloumu avstrijskega odpora navadila teža 75-milijonskega duhovno tako rekoč enako usmerjenega nemškega naroda na našo severno mejo. S tem so stopile v nevarno območje tudi severne pokrajine naše države. Nemstvo je že od davno načrtno gradilo svoj most do Jadranskega morja, ki gre preko Slovenije. Sedaj bo skušalo, mnogo lažje kakor prej, nadaljevati svojo pot proti Jadranu. To nevarnost mora jugoslovenska država vzeti v poštev. »Slovenec« zatrjuje, da nima razloga dvomiti o tem.

Se posebej žalostni pa so, pravi dalje ljubljansko glasilo JRJ, razgledi s stališča slovenskega naroda. Ze sedaj je bil na Koroškem glavni sovražnik našega rodu narodni socializem. Sedaj, ko je ta narodni socializem postal v Avstriji odločilen, se bodo koroški Slovenci znašli pred nasprotnikom, proti kateremu nimajo nobenega orožja več. »Slovenec« poziva hitre in učinkovite ukrepe, ki naj pridejo predvsem iz slovenskega naroda samega, Jugoslavija pa naj jih — »uzakoni«.

Povsem drugače ocenjuje spremembe v Avstriji glavno glasilo JRJ, beograjskega »Samouprava«. Najprej ugotavlja, da predstavlja nova avstrijska vlada sintezo sodelovanja dveh nemških narodov in njen pomirljivi duh bo vsaj za nekaj časa zagotovil ustaljenost na bolj občutljivega terena v Evropi. V težki zablodi so bili oni, ki so mislili na možnost novega trikotja Dunaj—Praga—Pešta. Jasnje je bilo, da bo

šajli in nesramno izkoriščanje kmetov pa je privedlo v sedanosti do državljanske vojne španskih kmetijskih sužnjev.

v odnošajih med Avstrijo in Nemčijo v zadnjem trenutku spregovorila kri prednikov.

»Samouprava« nato podčrtava Hitlerjevo izjavo, da noben nemški vojak nikdar ne bo napadel Avstrije in da se pogreška iz leta 1866 ne bo več ponovila. Igra odvratanja Dunaja od njegove življenjske funkcije je morala na kraju propasti pred potrebo sporazuma z Berlinom. Postavlja se samo še vprašanje, ali bo mogel v cilju čim obsežnejšega sodelovanja sporazum političnega polja kreniti tudi na gospodarsko. To se bo šele videlo. Važno je, da je konec privida, ki ga je do sedaj gledala Evropa. Avstrija je našla svoje izgubljeno ravnotežje. To nas njene sosedne more samo razveseliti. Pomirjenje duhov v Avstriji prinaša miren ton v svo široko podunavsko področje. Razdražljiva psihoza je pregnana z dnevnega reda in odpirajo se vrata pametnim dogovorom za osiguranje tako potrebnega miru v tem delu Evrope...

Kakor je videti, si ti dve oceni v osnovi nasprotujeta in druga drugo desavurirata.

Stari in onemogli delavci

bodo mogli svoje pravice iz zavarovanja za onemoglost, starost in smrt uveljaviti samo za ona obdobja zaposlenja — za katera so bili prispevki dejansko plačani.

Ako prispevki niso plačani, po določbah zakona o zavarovanju delavcev, pravice do starostnega in invalidskega zavarovanja niso pridobljene. (§ 68. zakona o zavar. delavcev).

Delodajalci

se morajo te važne socialne in moralne odgovornosti stalno zavedati

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Po večini oblačno vreme v vsej državi, v južni polovici nekaj megle. Toplota bo na severu nekoliko padla, na jugu pa se bo dvignila.

Zagrebško: Oblačno, verjetno sneg, zmerno toplo.
Dunajsko: Mraz od časa do časa, hladno, severni vetrovi.